

nesou urážky, tu obyčejně ten, který se provinil více, přivede druhého, méně vinného, k odsouzení trestnému tím, že podá naň žalobu v poslední den lhůty a tím mu znemožní podati včas protižalobu, která by zpravidla přivodila vzájemné prominutí urážek. Sudiči znají velmi dobře toto ustanovení zákona a často přímo nutí svého advokáta, aby tohoto úskoku používal třeba proti své vůli. Disciplinární rada advokátní komory v Praze odsoudila jednou advokátního koncipienta za to, že podobně zaskočil svého odpůrce ve vlastní věci a tím své znalosti zákona zneužil proti neprávnickovi. V ostatních případech, bohužel, nikdo proti tomuto nečestnému prostředku náležitě nevystoupil. V poslední době se přihodil opravdu exemplární případ tohoto druhu. Manželka notářova a dva jiní občané v hádce pronesli vzájemné urážky. Manžel její podal na oba žalobu v poslední den lhůty, a když soudce v odsuzujícím rozsudku jim povolil podmíněný odklad trestu, ještě podal odvolání proti nízkému prý trestu a proti podmíněnému odkladu! Tak daleko jde zloba lidská, když zákon ji umožňuje! *) Velká část rozsudků v urážkách na cti by odpadla, kdyby při každé vzájemné urážce byla přípustna protižaloba i v případě, když někdo z účastníků podá žalobu v poslední den lhůty, neboť potom by oběma stranám nezbylo, než urážky si prominout, a pak by se namnoze ani nežalovalo. Neboť právě sudiči žalují dnes jen tehdy, když mají úspěch zaručen. Je proto potřebí v zájmu veřejné mravnosti, aby § 530, tr. z. byl doplněn ustanovením tohoto smyslu: Podáním žaloby (pro některou ze vzájemných urážek, t. j. urážek, spáchaných od několika osob současně) přetrhuje se šestinedělní lhůta pro žalovatelnost všech ostatních urážek současně spáchaných ve spojení s urážkou, pro kterou žaloba jest podána.

Tábor 29. prosince 1920.

Dr. E. Chalupný.

Neudržitelné poměry u soudů. Stále víc a víc proniká do širší veřejnosti krise, jež ovládla naše soudnictví; krise tato stále roste, neobmezuje se jen na příslušníky stavu soudcovského, nýbrž zasahuje už velmi citelně i osoby u soudu právo hledající. Stav, jenž mladší generaci právnické byl znám jen z vypravování jako něco, co nemůže se vůbec vrátiti — ten stav dlouholetých procesů civilních se všemi jeho stíny vrací se nám v soudnictví naší mladé republiky při všech vymoženostech moderního práva procesního. A bez viny soudců! Ti čirí.

*) Případ v textu uvedený má ovšem ještě smutnější pozadí. Notář byl totiž zde nejen režisérem, nýbrž i hlavním svědkem. Okolnost, že podal žalobu v poslední den lhůty, svědčí o tom, že si byl vědom trestnosti urážek, které pronesla jeho choť; ale jako svědek tvrdil, že ona tehdy urážek nepronesla!

co mohou, napínají své síly na úkor svého zdraví, ale lavína roste a hrozí naše soudnictví, na něž jsme bývali za Rakouska tak hrdí, úplně zavaliti. Smutný obrázek o stavu soudnictví u sbor. soudů, přinášejí »Soude. listy« z prosince 1920. Nedostatek soudců a vzrůstající počet žalob opravdu sporných jsou příčiny krise. Následky její pak: ústní jednání o žalobě koná se až za půl roku i později — u zem. soudu v Praze nyní už se ustanovují ústní přelíčení až na říjen — pak se k vůli důkazům odročí na další půl roku (případy, kdy se při tomto druhém stání bude moci vynést rozsudek, nejsou, jak známo z praxe, pravidlem), následuje řízení opravné — a proces se vleče a vleče, strana oprávněná nemůže se dočkat splnění svého práva, strany nepřectivé si mnozí ruce, mizí důvěra ve spravedlnost, právním křivdám dostává se nebezpečné podpory, spor nemohou velmi často dokončiti tíž soudcové, ztrácejí se výhody přímosti i ústnosti atd. O nic lepší nejsou poměry u soudů trestních. Věru, zarmocující obraz! A je povinností justiční správy, aby nasadila opravdu vše, co by mohlo sloužiti alespoň k částečnému odstranění zla. Justiční správa vypracovala a předložila osnovu o zvýšení ceny předmětu sporu u soudů okresních i u samo-soudců soudů sborových — ale zákonodárné sbory se nemohou, jak se zdá, dostat k projednání osnovy, jež by zabrala tak asi všeho všudy — i s jednáním ve výboru — snad ani ne celou hodinu. Při trochu dobré vůle by to musilo jít.

Řád právní vítězí! V článku nadepsaném: »Několik slov k požadavkům stavu soudcovského« v »Nár. L.« z 12. ledna t. r. praví prof. Dr. Václav Hora o soudci: »Jemu nesmí přijíti ani myšlenka, aby se odchýlil od své povinnosti, ale tato myšlenka nesmí přijíti ani někomu jinému. Soudce musí býti v té příčině nedotknutelným »sacrosanctus« a musí za takového býti také všemi uznáván.« Dokladem radostným pro tato slova jsou nám dva úkazy našeho právního života posledních měsíců, svědčící o tom, že i v nynějších těžkých, na mnoze rozvrácených dobách a za klesajícího právního citu, uznána jest stranami nejradikálnějšími — socialisticky i národně — autorita, neporušenost a vznešenost našeho soudu republikánského. — Pravice strany sociálně-demokratické, cítíc se rušena a zkrácena ve svých právech držebních, podala proto žalobu pro rušenou držbu na vynikající členy sociálně demokratické levice, často prostě »kommunisty« zvané — a sice u soudu československé republiky — a žalovaná nejkrajnější strana sociálně-demokratická, tedy beze sporu nejradikálnější křídlo — uznala tento republikánský soud.